به نام آفریننده مهربان

ترم تحصیلی ۱-۱٤۰۳ استاد: دکتر محمدهادی علائیان

تعریف پروژه عملی فاز اول درس: ساختمان داده

❖ تعریف مسئله

هدف از این پروژه، آشنایی با پیادهسازی و کار با ساختار داده درخت سیاه - قرمز است. در این پروژه، دانشجویان باید درخت سیاه - قرمز را پیادهسازی کرده و عملیات اصلی شامل درج، حذف، جستجو و چرخشها را انجام دهند. این پروژه به درک عمیقتر الگوریتمهای متوازنسازی درختها کمک خواهد کرد.

💠 نیازمندیهای پروژه

۱. ساختار گره (Node):

- یک گره در درخت باید شامل اطلاعات زیر باشد:
  - o مقدار کلید (مثل یک عدد یا رشته).
    - o رنگ گره (**قرمز** یا **سیاه**).
- اشاره گر به گره والد(Parent)، گره چپ(Left)، و گره راست(Right).

: (Insertion) درج

• گره جدید را مانند یک درخت جستجوی دودویی (BST) اضافه کنید.

- رنگ گره جدید را قرمز قرار دهید.
- بررسی کنید که آیا قوانین درخت سیاه قرمز نقض شدهاند:
- اگر دو گره قرمز متوالی وجود دارند یا تعادل به هم خورده، با تغییر رنگ یا
   یا Left Rotation مشکل را برطرف کنید.

مثال ۱: درج گرهها و رعایت قوانین درخت سیاه-قرمز

- ورودی: اعداد به ترتیب ۱۰، ۲۰، ۱۵.
  - مراحل:
- ۱. اضافه کردن ۱۰: چون اولین گره است، ریشه میشود و رنگ آن سیاه خواهد بود.
  - ۲. **اضافه کردن ۲۰:** گره **قرمز** به عنوان فرزند راست ۱۰ اضافه میشود.
  - ۳. **اضافه کردن ۱۵:** گره **قرمز** به عنوان فرزند چپ ۲۰ اضافه میشود.
    - نقض قانون: دو گره قرمز متوالی (۲۰ و ۱۵).
    - **راهحل:** چرخش به راست روی ۲۰ و تغییر رنگها.
      - نتیجه نهایی:

15 (Black) / \ 10(R) 20(R)

مثال ۲: درج با چرخش چپ

- ورودی: ۵، ۱۰، ۱۵.
  - مراحل:
- ۱. اضافه کردن ۵: ریشه سیاه.

- ۲. **اضافه کردن ۱۰:** گره **قرمز** به عنوان فرزند راست ۵.
- ۳. **اضافه کردن ۱۵:** گره **قرمز** به عنوان فرزند راست ۱۰.
- نقض قانون: دو گره قرمز متوالی (۱۰ و ۱۵).
- **راهحل:** چرخش به چپ روی ۵ و تغییر رنگها.

• نتیجه نهایی:

10 (Black)
/ \
5(R) 15(R)

۳. جستجو(Search):

- مقدار ورودی را از ریشه شروع کرده و مانند درخت جستجوی دودویی بررسی کنید:
  - o اگر مقدار مورد نظر بزرگتر از گره فعلی است، به سمت راست بروید.
    - اگر کوچکتر است، به سمت چپ بروید.
    - o اگر مقدار یافت شد، پیام "Not Found" برگردانید.

مثال ۱: جستجوى موفق

• درخت:

15 (Black)
/ \
10(R) 20(R)

- **ورودی :**جستجوی ۱۰.
  - مراحل:
- ۱. شروع از ریشه (۱۵): چون ۱۰ کوچکتر است، به سمت چپ میرویم.
  - ۲. رسیدن به گره ۱۰.

• خروجی: "Found "

مثال ۲: جستجوی ناموفق

• درخت:

15 (Black)
/ \
10(R) 20(R)

- **ورودی** :جستجوی ۲۵.
  - مراحل:
- ۱. شروع از ریشه (۱۵): چون ۲۵ بزرگتر است، به سمت راست میرویم.
- ۲. بررسی گره ۲۰: چون ۲۵ بزرگتر است، به سمت راست میرویم و به برگ میرسیم.
  - ۳. مقدار ۲۵ پیدا نشد.
  - خروجی: "Not Found "

٤. حذف(Deletion):

- گره مورد نظر را پیدا کنید و حذف را مشابه درخت جستجوی دودویی انجام دهید.
  - اگر حذف باعث نقض قوانین درخت سیاه-قرمز شد، مشکل را برطرف کنید.

مثال ۱: حذف یک برگ ساده

- **ورودی:** ابتدا اعداد ۱۰، ۲۰، ۱۵ را درج کنید.
  - حذف ۱۵:
- چون ۱۵ یک برگ است و حذف آن قوانین را نقض نمی کند، به راحتی حذف می شود.

```
• نتیجه نهایی:
```

10 (Black) \ 20 (Red)

مثال ۲: حذف گرهای با یک فرزند

- ورودی: ۱۰، ۵، ۱۵.
  - حذف ۵:
- $\circ$ گره Δ سیاه است و فقط یک فرزند دارد (برگ).
- o راهحل :گره ۱۵ به جای ۵ قرار می گیرد و رنگ آن تغییر می کند.

• نتیجه نهایی:

```
10 (Black)
\
15 (Black)
```

مثال ۳: حذف گرهای با دو فرزند

- ورودی:۲۰، ۱۰، ۳۰، ۲۵.
  - حذف۲۰:
- ۰ گره ۲۰ دو فرزند دارد. جانشین آن (۲۵) جایگزین میشود.
  - سپس قوانین بازسازی و رنگبندی بررسی میشوند.

```
25 (Black)
/ \
10(R) 30(R)
```

- ه. چرخشها(Rotations):
- درخت سیاه-قرمز برای حفظ تعادل از دو نوع چرخش استفاده می کند:

```
    چرخش به چپ (Left Rotation): برای انتقال عدم تعادل به زیر درخت راست.

    چرخش به راست (Right Rotation): برای انتقال عدم تعادل به زیر درخت چپ.

    چرخشها بخشی از عملیات درج و حذف هستند و هنگام بازسازی درخت استفاده میشوند.

                                                                            مثال ۱: چرخش به چپ

    قبل از چرخش:

10
                                                                      چرخش به چپ روی ۱۰:
                                                                          مثال ۲: چرخش به راست

    قبل از چرخش:

20
                                                                     چرخش به راست روی ۲۰:
10
```

∻ پیاده سازی و ارزیابی

فاز اول پروژه پیادهسازی درخت سیاه-قرمز

- o پیادہسازی عملیات درج(Insertion)
- o پیادهسازی عملیات حذف بازسازی درخت در صورت نقض قوانین(Deletion)
  - o پیادهسازی عملیات جستجو برای یافتن یک گره در درخت(Search)
    - o پیادهسازی چرخشها برای متوازنسازی درخت(Rotations)
  - نمایش ساده درخت قبل و بعد از هر عملیات مانند مثالهای ارائه شده
    - o در صورت پیادهسازی گرافیکی نمره امتیازی در نظر گرفته خواهد شد.
- توجه شود که هدف از انجام این پروژه درک مفاهیم مربوط به درس میباشد، لذا از
   هرگونه کییبرداری پرهیز شود.
  - استفاده از زبانهای برنامه نویسی ++C/C، جاوا و پایتون مجاز است.

فایلهای مربوط به پیادهسازی خود را در قالب فایل زیپ شده در سامانه ۷۲ قرار دهید.

حضور و تسلط کامل در زمان ارائه الزامی میباشد.

🗘 مهلت ارسال در سامانه ۷c برای فاز اول پروژه:

جمعه - ۷ دی - ۱٤٠٣

موفق و سلامت باشید. 😊